

ARCHEOLOGICKÝ ÚSTAV ČESKOSLOVENSKÉ AKADEMIE VĚD
V BRNĚ

PŘEHLED VÝZKUMŮ 1976

BRNO 1978

trné ještě slabě ryté linie další vlnovky. Ty jsou narušené systémem horizontálních rýh, který pokrývá vředu a zasahuje do spodní části nádoby. Výzdoba je však na některých místech v hrubém povrchu špatně patrná. Čerstvé lomy výmluvně napovídají tomu, že nádoba byla původně úplná a že nebyla dokonale vypálena. Oba tyto znaky přesvědčivě naznačují, že Š. Potoma zachytil zřejmě hrob, nejpravděpodobněji jen jeho část. Uvážíme-li polohu hrobu v bezprostředním sousedství dolnověstonického kostela, vyvstává nutně i otázka, byl-li hrob izolován či nebyl-li snad součástí druhého velkomoravského pohřebiště v přímém dosahu obce, z jehož tradic vzešla pak později lokalizace středověkého osídlení právě do těchto míst, spojená i s vybudováním gotické církevní stavby.

Grossmährisches Grab in Dolní Věstonice #/Bez. Břeclav/. Š. Potoma übergab Institutsangestellten ein kleines slawisches Gefäß, das er beim Brunnen-aushub im Hofe seines Anwesens in Dolní Věstonice Nr. 44 entdeckte. Vermutlich erfasste er ein Grab aus dem IX. Jahrhundert, das durch seine Lage in unmittelbarer Nähe der Kirche die Frage aufwirft, ob es sich nicht um den Teil eines Gräberfeldes handelt, aus dessen Traditionen auch die Lokalisierung der mittelalterlichen Besiedlung gerade an diesen Stellen hervorging.

VELKOMORAVSKÝ HROB Z UH. HRADIŠTĚ - JAROŠOVA

/okr. Uherské Hradiště /

Robert S n á š i l , Slovákcké muzeum Uherské Hradiště

Při hloubení základů přístavby školy v Jarošově v trati "Trávníky" narazili dělníci v květnu 1974 ve sprašovém podloží na kostru. Nález ohlásili VB v Uherském Hradišti, jejíž příslušníci po ohledání místa a fotodokumentaci přizvali na místo nálezu referujícího.

Z části již vypreparovaná kostra orientovaná Z-V ležela v hl. 160 cm nznak, s lebkou v týlové poloze, kostmi paží podél kostry trupu a nataženými kostmi nohou. Hrobová jáma nebyla již patrná. Nálezy - dvě ostruhy a nůž - nebyly již uloženy na původních místech. Podle svědectví dělníků byl nůž uložen původně mezi horní hlavicí pravého femuru a ulnou pravé paže. Ostruhy se nacházely v blízkosti patních kostí. Na základě nálezů bylo zřejmé, že se jedná o kostru muže. Předpoklad byl upřesněn antropologickou determinací, kterou vypracoval RN Dr Jan Pavelčík, CSc : pozůstatky kostry náleží muži starému kolem 50 let, vysokému 167,3 cm, s masivním obličejem paleoeuropidního typu.

Popis nálezů :

1. Nůž, př.č. 57/75 : část čepele železného nože s rovným hřbetem souběžným s ostřím, se shora skoseným hrotem a krevní rýhou umístěnou těsně pod hřbetem po levé straně čepele. Průřez čepele je trojúhelníkovitý. Část čepele a řap chybí. D - 11,5 cm, v - 1,7 cm, síla hřbetu - 0,3 cm.

2. Ostruhy, př. č. 56/75 a, b : dvě železné parabolické ostruhy se široce rozevřenými rameny, delšími rombickými bodci čtyřhranného průřezu a čtvercovými úchytnými ploténkami. K ploténkám jsou třemi nýty přichyceny z vnější strany vertikálně plechové proužky ze žlutého kovu. Průřez ramen - D. U ostruhy b chybí část jednoho ramene. Celková d - 12,7 cm, d bodce - 3 cm, rozpětí plotének - 10,4 cm.

Náhodně objevený hrob náleží k rozsáhlejšímu pohřebišti, jehož některé hroby byly objeveny a publikovány dříve. Rozptyl hrobů může dokládat existenci mohylového pohřebiště.

Grossmährisches Grab aus Uherské Hradiště - Jarošov /Bez. Uherské Hradiště/. In Uherské Hradiště-Jarošov in der Flur "Trávníky" entdeckte man zufällig ein grossmährisches Skelettgrab eines Kriegers im Alter um 50 Jahre, das mit einem Messer und Sporen ausgestattet war. Das Grab ist vielleicht ein Bestandteil eines Hügelgräberfeldes.

VELKOMORAVSKÝ HROB ZE SUŠIC

/okr. Uherské Hradiště /

Robert S n á š i l , Slovákcké muzeum Uherské Hradiště

Při bagrování základů na staveništi J. Botka v Sušicích v trati "Sušicko" /v těsné blízkosti katastrální hranice Sušice-Babice/, nalezl v roce 1974 Josef Joch z Kudlovic kostrový hrob obsahující nůž, zlomky dalších kostí a 23 keramických úlomků. Nález byl ohlášen a materiály předány Slovákckému

muzeu. Po ohledání naleziště referujícím bylo zjištěno, že kostra orientovaná Z-V byla uložena v hloubce 60-70 cm pod úroveň dnešního terénu a původní hrobová jáma byla zapuštěna do spraše. Při bagrování bylo zničeno více kostrových hrobů. Keramické zlomky pocházejí nejméně ze sedmi různých nádob.

Kostra z hrobu č. 1 náležela muži starému 30-40 let /pravděpodobně nordik, dlouholebý s úzkým obličejem/. Antropologickou determinaci vypracoval RNDr Jan Pavelčík, CSc.
Popis nálezů :

1. Nůž, hr. č. 1, př.č. 38/76 : železný nůž s rovným, ke hrotu mírně prohnutým hřbetem. Čepel má trojúhelníkový průřez. Řap je zachován částečně, od hřbetu i ostří je odsazen, průřez je obdélníkovitý. Nůž byl sváren v podélné ose : ostří a spodní část řapu a horní část čepele /hřbet/ je z tmavého materiálu, střední část čepele a horní část řapu je ze světlejšího materiálu. Celková d - 12,7 cm, max. v - 1,8 cm, síla hřbetu - 0,3 cm.

2. Střepy /23 ks /, sběr z výhozů, př.č. 37/76 : zlomky minimálně sedmi nádob s vně vyhnutými vodorovnými okraji, výdutěmi zdobenými vlnicemi, obvodovými rýhami a vrypy. Materiál je hlinitopísčítý, dobře vypálený. Barva povrchu je tmavošedá, hnědých odstínů a červená. Některé zlomky dokládají, že nádoby, jejichž byly součástí, byly zhotoveny na kruhu.

Nově registrované velkomoravské pohřebiště je dosud druhým soudobým pohřebištěm nacházejícím se na katastru Sušic.

Grossmährisches Grab aus Sušice /Bez. Uherské Hradiště/. Beim Baggern der Fundamente für ein Haus in Sušice in der Flur Sušicko wurde der Teil eines grossmährischen Skelettgräberfeldes zerstört, von dem es gelang ein Männergrab mit Messer und Keramikbruchstücke aus weiteren Gräbern zu bergen.

VELKOMORAVSKÉ KOSTROVÉ POHŘEBIŠTĚ U ZLECHOVA /okr. Uherské Hradiště /

Robert Š n á š i l , Slováké muzeum Uherské Hradiště

Při hloubení rýhy pro vodovodní potrubí byly na katastru Zlechova v polní trati "Dřly", p.č. 830 porušeny kostrové hroby, které byly objeveny 19.3.1975 p.g. P. Havlíčkem z ÚÚG ČSAV Praha při geologickém průzkumu. Jmenovaný okamžitě nález hlásil Slovákému muzeu. Po rekognoskaci terénu a reliktu je zřejmé, že rýhou bylo v délce 55 m protato kostrové pohřebiště, z něhož byl zachráněn jeden hrob, v němž byla pohřbena žena ve stáří kolem 60 let, dále do jámy pohozená část kostry dospělého muže, z dalšího hrobu pocházející zub mladého jedince nezjistitelného pohlaví a konečně zbytky kostry náležející robustnímu muži. /Antropologickou determinaci vypracoval RNDr Jan Pavelčík, CSc. /hroby se nacházejí v hloubce 120 cm. Po geologické stránce náleží orniční vrstva i podloží kvartéru. Z pedologického hlediska tvoří horní vrstvu do hloubky asi 100 cm přemístěné odvápněné svahové hlíny hnědočervené barvy, od 100 cm níže je uložena písčítá mírně slídnatá spraš žluté barvy. /geologicko-pedologický posudek vypracoval p.g. Pavel Havlíček /.

U kostry ženy ani u zbytků dalších rozrušených koster nebyly nalezeny žádné předměty. Proto bylo možno na základě hloubek hrobů a orientace koster, stejně jako na základě celé topografické situace pouze usuzovat, že se jedná o slovanské nebo poněkud ještě starší pohřebiště. Pro upřesnění datování byly vzorky kostí zaslány k rozboru C¹⁴, který provedla ¹⁴C-und ³H-Laboratorium, Niedersächsisches Landesamt für Bodenforschung, 3 Hannover 23, Alfred-Bentz-Haus. Absolutní stáří bylo určeno na 905 ± 60 l.n.l., tedy do středohradištní doby. Pohřebiště by mohlo náležet soudobému sídlišti, nacházejícímu se asi 750 m jihozápadně v trati "Slíny".

Příspěvek dokumentuje užitečnost spolupráce několika vědních odvětví, příbuzných oborů - archeologie, geologie, antropologie a geochronologie.

Grossmährisches Skelettgräberfeld bei Zlechov /Bez. Uherské Hradiště/. Im Kataster Zlechov in der Flur "Dřly" entdeckte man zufällig ein Skelettgräberfeld, aus dem bisher Skelettüberreste von vier Individuen geborgen wurden. Das absolute Alter des Knochenmaterials wurde durch die Methode C¹⁴ auf 905 ± 60 Jahre u. Z. bestimmt. An der Auswertung nahm die Archäologie, Geologie, Anthropologie und Geochronologie teil.

PŘEHLED VÝZKUMŮ 1976.

- Vydává : Archeologický ústav ČSAV v Brně, sady Osvobození 17/19
Odpovědný redaktor : Akademik Josef Poulík
Redaktoři : Dr. A. Medunová, dr. J. Meduna, dr. J. Říhovský
Překlady : Dr. R. Tichý, E. Tichá
Kresby : doc. dr. B. Klíma, A. Životská
Na titulním listě : Bronzová přezka ze slovanského sídliště v Mutěnicích
Tisk : Moravské tiskařské závody, n.p. Olomouc, závod Guttwaldov, provoz 34 -
Kyjov
Evidenční číslo : ÚVTEI-73332
Vydáno jako rukopis - 450 kusů - neprodejné